ประกาศกรมปศุสัตว์

เรื่อง นิยามโรคไข้หวัดนกตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๖๓

จากการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ กรมปศุสัตว์ได้ใช้มาตรการสำคัญคือการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก ทั้งการเฝ้าระวังเชิงรับและเชิงรุกด้วยอาการทางคลีนิกและทางห้องปฏิบัติการ รวมทั้งดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกำหนดให้โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง นิยามโรคไข้หวัดนกตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง นิยามของโรคไข้หวัดนกในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (Case Definition for Notifiable Avian Influenza) ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ข้อ ๔ กำหนดนิยามของสัตว์ปีกที่ป่วยด้วยโรคไข้หวัดนก ดังนี้

(๑) โรคไข้หวัดนก กรณีการยืนยันทางห้องปฏิบัติการ หมายความว่า โรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่าเอ (Influenza A virus) ใด ๆ ก็ตามที่เกิดจากชนิด H5 หรือ H7 ที่ได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการตามวิธีมาตรฐานขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (OIE) หรือโดยเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่าเอ (Influenza A virus) ใด ๆ ที่มีค่าดัชนีการก่อโรคเมื่อฉีดเข้าหลอดเลือดดำ (Intravenous pathogenicity index (IVPI)) มากกว่า ๑.๒ หรือมีอัตราการตายอย่างน้อยร้อยละ ๗๕ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง และโรคไข้หวัดนกชนิดไม่รุนแรง

(๑.๑) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (High Pathogenicity Avian Influenza Viruses) หมายความว่า

(๑.๑.๑) โรคซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสโรคไข้หวัดนกที่มีค่าดัชนีการก่อโรคเมื่อฉีดเชื้อเข้าหลอดเลือดดำ (IVPI) ในลูกไก่อายุ ๖ สัปดาห์ มากกว่า ๑.๒ หรือเป็นเหตุให้ลูกไก่อายุ ๔ - ๘ สัปดาห์ ที่ถูกทำให้ติดเชื้อทางหลอดเลือดดำเกิดอัตราการตายอย่างน้อยร้อยละ ๗๕

(๑.๑.๒) โรคซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสโรคไข้หวัดนกชนิด H5 และ H7 ที่มีค่า IVPI น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑.๒ หรือเป็นสาเหตุให้ลูกไก่อายุ ๔ - ๘ สัปดาห์ ที่ถูกทำให้ติดเชื้อทางหลอดเลือดดำมีอัตราการตายน้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ควรนำไปทดสอบหาลำดับของกรดอะมิโน (Sequencing) ที่ตำแหน่ง Cleavage sites ของ Haemagglutinin molecule (HAO) หากพบการเรียงลำดับของกรดอะมิโนที่ตำแหน่งดังกล่าว มีลักษณะเหมือนกันกับเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรงที่เคยแยกเชื้อได้นั้นให้จัดเป็นโรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง

(๑.๒) โรคไข้หวัดนกชนิดไม่รุนแรง (Low Pathogenicity Avian Influenza Viruses) หมายความว่า เชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่าเอ (Influenza A virus) ชนิด H5 และ H7 ทั้งหมดซึ่งไม่ใช่โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง

(๒) โรคไข้หวัดนก กรณีสงสัยว่าป่วย หมายความว่า

(๒.๑) สัตว์ปีกที่ถูกเลี้ยงในระบบฟาร์ม มีอัตราการตายอย่างน้อยร้อยละ ๑ ใน ๒ วัน หรือมีอัตราการกินอาหารและน้ำลดลงร้อยละ ๕ ใน ๑ วัน หรือไข่ลดลงร้อยละ ๕ ใน ๑ วัน หรือ

(๒.๒) สัตว์ปีกที่ถูกเลี้ยงแบบหลังบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน หรือบริเวณใกล้เคียงกัน มีสัตว์ป่วยหรือตายมีอาการคล้ายคลึงกันตาม (๒.๓) ในระยะเวลาห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน

(๒.๓) สัตว์ปีกตาม (๒.๑) และ (๒.๒) แสดงอาการอื่นร่วมด้วย ดังนี้

(๒.๓.๑) ตายกะทันหัน หรือ

(๒.๓.๒) อาการระบบทางเดินหายใจ เช่น หายใจลำบาก หน้าบวม น้ำตาไหล หรือ

(๒.๓.๓) ท้องเสีย หรือขนยุ่ง ซึม ไม่กินอาหาร ไข่ลด ไข่รูปร่างผิดปกติ หงอน เหนียงสีคล้ำหรือหน้าแข้งมีจุดเลือดออก

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
สรวิศ ธานีโต
อธิบดีกรมปศุสัตว์